

Factsheet medegebruik en gedeeld gebruik

Doel:

Het duidelijk maken van verschillen, overeenkomsten en verhouding tussen de hoofdstukken uit de Telecommunicatiewet die zien op mede- of gedeeld gebruik van infrastructuur en/of voorzieningen.

Context:

In de hoofdstukken 5, 5a, 5b en 5c van de Telecommunicatiewet (Tw) staan bepalingen die de aanleg van infrastructuur door aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken of bijbehorende faciliteiten vereenvoudigt dan wel in goede banen leidt. Welke partijen hierbij betrokken zijn, wie recht heeft waarop, en de mate waarin medewerking verplicht is verschilt per hoofdstuk. Naast de verschillen, zijn in dit document voorbeelden te vinden om een beeld te geven van medegebruik en gedeeld gebruik in de praktijk.

Praktijkvoorbeeld: Een aanbieder van glasvezel wil in openbare (gemeente)gronden de benodigde kabels aanleggen. Hiervoor moet een sleuf gegraven worden en kabels worden gelegd. De gemeente is verplicht deze werkzaamheden te gedogen.

Soort medegebruik	Toepasselijke wetgeving (EU/NL)	Betrokken partijen: aanvrager (rechthebbende) → ontvanger	Gediend belang	Beschrijving van het uit te oefenen recht	Mogelijkheid tot stellen van regels/voorwaarden door ontvanger	Toepasselijke vergoeding	Rechtsbescherming
Gedoogplicht aanleg openbaar elektronisch communicatienetwerk	EU: - Richtlijn 2018/1972/EU ¹ NL: - Tw Hf5 (art. 5.2, eerste lid) ²	Aanbieder van openbaar elektronisch communicatienetwerk → rechthebbende of beheerder van openbare (doorgaans een gemeente) gronden. ³	Bespoedigen van de uitrol van ondergrondse kabels, bestemd voor een openbaar elektronisch communicatienetwerk.	Recht om telecomkabels t.b.v. een openbaar elektronisch communicatienetwerk in of op de openbare grond van een gedoogplichtige aan te leggen.	Opname van voorschriften en regels door gedoogplichtige in instemmingsbesluit over plaats, tijdstip en uitvoering van werkzaamheden, bevorderen medegebruik voorzieningen ⁴ en afstemmen van voorgenomen werkzaamheden.	Gemeentelijke administratiekosten (leges) voor het verstrekken van instemmingsbesluiten en marktconforme (schade)vergoeding voor herstelwerkzaamheden. Geen mogelijkheid tot vragen van vergoeding door gedoogplichtige voor het aanleggen van kabels in de grond.	Geschilbeslechting over toepasselijkheid van de gedoogplicht, alsmede over de plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden via de Autoriteit Consument & Markt.

Praktijkvoorbeeld: Glasvezel aanbieder A wil de benodigde kabels aanleggen in een gebied waar aanbieder B al mantelbuizen heeft aangelegd. De gemeente kan A verzoeken om gebruik te maken van beschikbare ruimte in de mantelbuizen van B.

Medegebruik van ondergrondse voorzieningen	NL: - Tw Hf5 (art. 5.2, achtste lid) ⁵	Gedoogplichtige (doorgaans een gemeente) → aanbieder van openbaar elektronisch communicatienetwerk.	Inperken van inbreuk op eigendomsrecht van gedoogplichtige (beperking van grondroeringen).	Verzoek van gedoogplichtige aan aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk om gebruik te maken van aanwezige ondergrondse (passieve) voorzieningen van hemzelf of derden. ⁶	Mogelijkheid tot stellen van billijke en niet-discriminerende voorwaarden t.b.v. medegebruik fysieke infrastructuur en weigering o.b.v. objectieve, transparante en evenredige gronden.	Marktconforme vergoeding voor medegebruik ondergrondse voorzieningen.	Instemming en weigering onder privaatrecht. Geschilbeslechting via Autoriteit Consument & Markt en College van Beroep voor het bedrijfsleven over publiekrechtelijke medegebruiksverplichtingen (uitvoering werkzaamheden/hoogte vergoeding).
--	--	---	--	---	---	---	---

Praktijkvoorbeeld: Mobiele netwerk operator (MNO) A wil antennes plaatsen in een zoekgebied waar MNO B al een (antenne)mast heeft staan. Als dit technisch mogelijk is, moet MNO B toestaan dat MNO A antennes bijplaatst in de (antenne)mast.

Soort medegebruik	Toepasselijke wetgeving (EU/NL)	Betrokken partijen: aanvrager (rechthebbende) → ontvanger	Gediend belang	Beschrijving van het uit te oefenen recht	Mogelijkheid tot stellen van regels/voorwaarden door ontvanger	Toepasselijke vergoeding	Rechtsbescherming
Medegebruik fysieke infrastructuur	EU: - Richtlijn 2014/61/EU - Richtlijn 2018/1972/EU NL: - Tw Hf 5a ³⁷ ; Wibon Hf 4 en 5	Aanbieder van openbaar elektronische communicatienetwerk met hoge snelheid → netwerk-exploitant en aanbieder van bijbehorende faciliteiten.	Bespoedigen van de uitrol van openbare elektronische communicatienetwerk met hoge snelheid.	Recht op medegebruik van fysieke infrastructuur van netwerkexploitanten en aanbieders van bijbehorende faciliteiten.	Mogelijkheid tot stellen van billijke en niet-discriminerende voorwaarden t.b.v. medegebruik fysieke infrastructuur en weigering o.b.v. objectieve, transparante en evenredige gronden.	Billijke en niet-discriminerende vergoeding voor medegebruik fysieke infrastructuur en/of bijbehorende faciliteiten.	Instemming en weigering onder privaatrecht. Geschilbeslechting via Autoriteit Consument & Markt en College van Beroep voor het bedrijfsleven over publiekrechtelijke medegebruiksverplichtingen (uitvoering werkzaamheden/vergoeding).

Praktijkvoorbeeld: MNO A wil small cells plaatsen in een stadscentrum. MNO B heeft voor de plaatsing gebruik gemaakt van Tw Hf 5c, en heeft small cells gehangen aan de palen van verkeerslichten die in eigendom zijn van de gemeente. De gemeente kan eisen dat MNO A ook gebruik maakt van diezelfde palen van verkeerslichten voor de plaatsing van de eigen small cells.

Colocatie of gedeeld gebruik	EU: - Richtlijn 2018/1972/EU NL: - Tw Hf 5b ⁸	Bestuursorgaan → aanbieder van openbaar elektronisch communicatienetwerk of bijbehorende faciliteiten.	Inperken van impact op ruimtelijke ordening en milieu door efficiënt gebruik van schaarse publieke infrastructuur.	Opleggen verplichting tot co-locatie of gedeeld gebruik van (passieve en actieve) netwerkelementen en/of bijbehorende faciliteiten (als deze zijn aangelegd onder toepassing van de gedoogplicht [Tw Hf 5] of medegebruik [Tw Hf 5a of 5c]). ⁹	Mogelijkheid tot stellen van billijke en niet-discriminerende voorwaarden t.b.v. medegebruik infrastructuur en weigering o.b.v. objectieve, transparante en evenredige gronden.	Marktconforme vergoeding voor gedeeld gebruik van netwerkelementen en/of bijbehorende faciliteiten.	Mogelijkheid tot instellen van beroep op besluit tot opleggen colocatie of gedeeld gebruik via rechtbank als beroepsinstantie en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State als hoogste beroepsorgaan.
------------------------------	---	--	--	---	---	---	---

Praktijkvoorbeeld: Een MNO wil small cells in een stadscentrum plaatsen en vindt als geschikte locatie de palen van verkeerslichten die in eigendom zijn van de gemeente. De gemeente is verplicht om het verzoek tot medegebruik te behandelen en te honoreren als deze voldoet aan de door de gemeente gestelde voorwaarden.

Medegebruik publieke infrastructuur	EU: - Richtlijn (EU) 2018/1972 NL: - Tw Hf 5c ¹⁰	Aanbieder van openbaar elektronisch communicatienetwerk of bijbehorende faciliteiten → publiekrechtelijke rechtspersoon (doorgaans gemeente).	Bespoedigen van de uitrol van draadloze toegangspunten met klein bereik (small cells).	Recht op medegebruik van publieke (passieve) fysieke infrastructuur ten behoeve van de aanleg van small cells.	Mogelijkheid tot stellen van billijke en niet-discriminerende voorwaarden t.b.v. medegebruik (passieve) fysieke infrastructuur en weigering o.b.v. objectieve, transparante en evenredige gronden. ¹¹	Marktconforme vergoeding voor medegebruik (passieve) fysieke infrastructuur en gemeentelijke administratiekosten (leges) voor de behandeling van medegebruik verzoeken.	Medegebruik verplichting is een publiekrechtelijke plicht, welke wordt ingevuld met een privaatrechtelijke overeenkomst. Geschilbeslechting over instemming via Autoriteit Consument & Markt en beroep bij de Rechtbank Rotterdam en College van Beroep voor het bedrijfsleven en geschillen over naleving overeenkomst via civiele rechter.
-------------------------------------	--	---	--	--	--	---	--

1 Voorheen opgenomen in Richtlijn 2002/21/EG

2 Nadere toelichting in Kst. 29 834, nr. 3

3 En onder omstandigheden ook niet-openbare gronden en gebouwen (Tw Hf5, art. 5.2, tweede, derde en vierde lid).

4 De gemeente heeft om redenen van openbare orde, veiligheid, het voorkomen of beperken van overlast, de bereikbaarheid van gronden of gebouwen, dan wel ondergrondse ordening, de mogelijkheid om het medegebruik van voorzieningen tussen aanbieders onderling te bevorderen (dus geen dwingend karakter) (Tw Hf 5, art. 5.4, lid 3d / Kst. 29 834, nr. 3).

5 Nadere toelichting in Kst. 29 834, nr. 3.

6 De gemeente kan van een telecomaانبieder verlangen dat deze bij de aanleg van zijn netwerk gebruik maakt van door hem of een derde ter beschikking gestelde ondergrondse voorzieningen. Dit met het oog op en binnen de grenzen van het redelijke, om zo min mogelijk hinder in het gebruik van en in de uiterlijke gedaante van de openbare grond teweeg te brengen.

7 Nadere toelichting in Kst. 34 739, nr. 3

8 Nadere toelichting in Kst. 35 865, nr. 3, nr. 6

9 Er zijn aan het opleggen van colocatie of gedeeld gebruik door een bestuursorgaan wel uitdrukkelijk bepaalde voorwaarden verbonden, zoals het doorlopen van een openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en het motiveren van de oplegging vanuit de in wetgeving opgesomde maatschappelijke doelstellingen.

10 Nadere toelichting in Kst. 35 865, nr. 3, nr. 6

11 In de 'Leidraad medegebruik gemeentelijke infrastructuur voor plaatsen small cells' is een inhoudelijke afwegingskader voor het behandelen van medegebruikverzoeken van gemeentelijke infrastructuur voor het plaatsen van small cells opgenomen en wordt nader ingegaan op te stellen voorwaarden: <https://www.oversnelinternet.nl/documenten/publicaties/2022/05/20/leidraad-medegebruik-gemeentelijke-infrastructuur-voor-plaatsen-small-cells>.